

Valtionavustushakemus/Liikunnallisen elämäntavan paikalliset kehittämisavustukset

Sivla 14.12.2023 § 127
718/02.05.01.01/2023

Valmistelija

vs. liikuntas sihteeri Anu Pitkänen, puh. 0500 826359

Opetus- ja kulttuuriministeriö julistaa haettavaksi Liikunnallisen elämäntavan paikalliset kehittämisavustukset liikunnallista elämäntapaa edistäviin hankkeisiin vuodelle 2024. Avustukset haetaan aluehallintovirastoista. Avustuksen päätavoitteena on lisätä väestön liikuntaa ja fyysistä aktiivisuutta Suomessa koko elämänculussa, erityisesti vähän liikkuvien keskuudessa.

Liikunnallisen elämäntavan paikallisten kehittämisavustusten avulla toimeenpannaan valtakunnallista liikkumisen edistämisen Liikkuvat-kokonaisuutta paikallisella tasolla. Keskeisinä periaatteina ovat poikkisektoraalinen, -hallinnollinen ja -ammattillinen yhteistyö, liikunnan läpäisyperiaate suomalaisessa yhteiskunnassa sekä sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus.

Liikunnallisen elämäntavan kehittämisavustuksilla tuetaan eri ikä- ja väestöryhmiin kohdistuvia liikunnallista elämäntapaa edistäviä paikallisia kehittämishankkeita, joiden avulla lisätään väestön liikuntaa liikkumissuosituksen mukaisesti. Tavoitteena on inklusiivinen ja kaikille avoin liikuntakulttuuri, jossa niin mahdollisuudet kuin lopputulokset liikuntatoiminnassa ja -palveluissa ja niiden saatavuudessa ovat eri väestöryhmille tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset.

Hankkeen päätavoitteena on lisätä väestön liikuntaa ja fyysistä aktiivisuutta koko elämänculussa toimeenpanemalla Liikkuvat-kokonaisuutta, erityisesti vähän liikkuvien keskuudessa.

Avustuksen tarkoituksena on tukea terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien 65+ ikäisten liikunnallista elämäntapaa. Pyrkimyksenä on ikäihmisten toiminta- ja liikkumiskyvyn säilyminen ja paraneminen. Avustuksen tarkoituksena on tukea liikunnallisen toimintakulttuurin muodostumista varhaiskasvatukseen. Pyrkimyksenä on, että varhaiskasvatus mahdollistaa lapsen liikkumisen vähintään kaksi tuntia päivässä, mikä kattaa noin 2/3 fyysisen aktiivisuuden suosituksista.

Avustusta on mahdollista hakea myös muihin kohderyhmiin ja sisältöalueisiin, kuten Liikkuva aikuinen ja Liikkuva perhe -toimintaan.

Liikkuva aikuinen -avustuksissa tarkoituksena on tukea liikunnallisen toimintakulttuurin muodostumista työelämään (Liikkuva työelämä), liikuntaneuvonnan käynnistämistä ja liikuntaneuvonnan palveluketjun kehittämistä sekä työelämän ulkopuolella ja varusmiespalvelukseen siirtymässä olevien henkilöiden liikunnan ja fyysisen aktiivisuuden lisäämistä.

Tavoitteiden toteuttamisessa tulee liikuntalain (390/2015) mukaisesti olla lähtökohtina sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Lapsiin ja nuoriin kohdistuvissa hankkeissa erityistä huomiota tulee kiinnittää tyttöjen

liikunnan lisäämiseen, koska tyttöjen fyysinen aktiivisuus on tutkimusten mukaan kaikissa ikäryhmissä poikia alhaisempaa.

Hankeavustusta haetaan kalenterivuodelle 2024. Hankkeet voivat olla yksi- tai useampivuotisia (kesto enintään kolme vuotta), mutta rahoitusta haetaan kuitenkin aina vuodeksi kerrallaan. Hankkeiden välisessä kilpailussa etusijalle voidaan laittaa hyvin edenneet ja perustellut jatkohankkeet, jotka ovat toimineet vasta yhden tai kaksi vuotta. Hankkeiden tulee olla selkeitä kokeilu- ja kehittämishankkeita, joissa kehitetään toimintatapoja, -menetelmiä ja -rakenteita tai sovelletaan aiempia hyviä käytäntöjä ja toimintamalleja uuteen ympäristöön.

Avustuksia myönnettäessä painotetaan kuntakoordinaatiota, useiden toimijoiden yhteishankkeita, poikkisektoraalista, -hallinnollista ja -ammattillista yhteistyötä sekä liikunnan läpäisyperiaatetta. Hallintokuntien välisessä yhteistyössä korostetaan liikunta-, opetus- ja sosiaali- ja terveystoimen sekä olosuhdeasioista vastaavien hallinnonalojen yhteistyön merkitystä ja yhteisiä toimenpiteitä liikunnan ja fyysisen aktiivisuuden lisäämiseksi.

Hankkeissa painotetaan yhteistyötä paikallisten toimijoiden, kuten liikuntaseurojen, kansanterveysjärjestöjen, seurakuntien ja muiden paikallisten toimijoiden, sekä hyvinvointialueiden kanssa. Kuntien toivotaan sisällyttävän hankkeisiinsa näiden toimijoiden toimenpiteitä ja palveluita.

Jos avustusta haetaan useamman kunnan yhteiseen hankkeeseen, nimetään yksi näistä hakemusta hallinnoivaksi tahoksi. Hallinnoiva yhteisö hakee avustusta ja vastaa avustuksen käytöstä, mahdollisesta takaisinmaksusta ja selvityksen antamisesta aluehallintovirastolle. Hakemukseen tulee liittää osallistuvien yhteisöjen tekemä sopimus työn- ja vastuunjaon periaatteista sekä avustuksen käytöstä ja siihen liittyvistä vastuista. Avustusta saa siirtää avustuksena hankekumppanin käyttöön vain silloin, mikäli aluehallintovirastolta on anottu lupa avustuksen edelleen jakamiseen, ja tämä lupa on myönnetty ja kirjattu avustuspäätökseen.

Hankkeen omarahoituksen tulee olla vähintään puolet hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista. Omarahoitus ei voi olla laskennallista, esimerkiksi kunnan omien tilojen laskennallisia vuokria, vyörytyseriä tai talkootyötä, kun siihen ei liity kirjanpitoon kirjattavaa tuloa eikä menoja. Omarahoitus tulee pystyä osoittamaan kirjanpidossa tiliselvityksen yhteydessä. Aluehallintoviraston myöntämä avustus voi kattaa enintään 50 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista.

Avustustoiminnan vaikuttavuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Avustamisen tarkoituksena on tukea sellaisia toimintamalleja, joita pystytään vakiinnuttamaan osaksi normaalia palvelujärjestelmää myös ilman ulkopuolista taloudellista tukea. Tärkeää hankkeen vakiinnuttamisen kannalta on pitkäjänteinen sitoutuminen suunniteltuihin toimenpiteisiin sekä niiden rahoittamiseen. Hakijoilta edellytetään kirjallista suunnitelmaa toimintojen vakiinnuttamisesta ja juurruttamisesta hakulomakkeelle.

Loimaan kaupunki hakee valtionavustusta liikunnallisen elämäntavan paikalliseen kehittämishankkeeseen 24 000 euroa.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Pärkö Manne
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää hakea liikunnallisen elämäntavan paikallista kehittämisavustusta liitteen mukaisesti.
Päätös	Hyväksyttiin.
Pöytäkirjamerkintä:	Vs. liikuntasihteeri Anu Pitkänen oli asiantuntijana läsnä tämän asian käsittelyn ajan klo 19.07 – 19.12.